

*Pakita Abendibar Areitiourtena*  
*Eibar, Gipuzkoa (1911-1996)*

Aurkibidea

**Biografia**

**Zintak**

**AB-025**

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** ...eta kitto!, Euskara elkarteak - Laspiur, Kontxa - Muruamendiaraz, Amaia - Ugarteburu, Mireia
- **Data:** 1990-01-24
- **Iraupena:** 95 min
- **Euskarria:** CD
- **Kodifikatzailea:** Gaston Balerdi, Izaskun

**Pasarteak**

**1. Maltzagako geltokia**

- **Erref:** AB-025/004
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:04:14. **Bukatu:** 00:06:00

- **Multimedia:** audioa online entzungai

**Gaia(k):**

- Herria, azpiegitura
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

**Laburpena:**

"Cayetano cojones", Pakitaren lehengusua, Maltzagako kantineko arduraduna zen (Cayetano Sustaeta). Tren aldaketa egiten zen Maltzagan eta ohitura handia zegoen trenetik jaitsi eta kantinara joatekoa. Geltokia eta ingurua nolakoa ziren. Trenbide-langileak bizi ziren bertan; erdaldunak guztiak.

## 2. Aldatze ikastetxea

- **Erref:** AB-025/006
- **Iraupena:** 0:04:37. **Hasi:** 00:06:43. **Bukatu:** 00:11:20
- **Multimedia:** audioa online entzungai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

**Laburpena:**

Aldatze Ikastetxearen inguruko sorrera eta kokapenari buruzko azalpenak. Magisteritza ikasketak egin ahal izateko sarrera-proba ere presta zitekeen bertan. Ume-umetako eskola kontuak ere aipatzen ditu, irakasleak etab. (bertan egin zituen oinarrizko ikasketak). Aitak ez zuen Pakitak goi mailako ikasketak egiterik nahi baina aurrera egin ahal izan zuela kontatzen du. Barneko ikasleak ere bazeuden Aldatzen, tartean Asturiastik etorriak.

## 3. Gerra osteko debekuak hezkuntza arloan

- **Erref:** AB-025/013
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 00:22:27. **Bukatu:** 00:25:03
- **Multimedia:** audioa online entzungai

**Gaia(k):**

- Politika » Politika eta Franco

**Laburpena:**

Francoren garaipenarekin, abertzale izateagatik epaitua izan zela kontatzen du. Irakasle izatea debekatu zioten. Gonzalez Orbea zen Eibarko alkatea garai hartan. Eskola partikularrak ematea izan zen irtenbidea.

## 4. Politika eta erlijioa gerra ostean

- **Erref:** AB-025/015
- **Iraupena:** 0:01:59. **Hasi:** 00:29:27. **Bukatu:** 00:31:26
- **Multimedia:** audioa online entzungai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren jarrera
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

**Laburpena:**

Gerra ostean, politika eta erlijioaren arteko banaketa hutsaren hurrengoa zen. Prozesioetan, adibidez, eskua altxa beharra izaten zuten. Isunik ere jaso zuten arau haiek ez betetzearen ondorioz. Gerra aurretik ospatzen ziren jaiak oso bestelakoak zirela aipatzen dute. Gerra ostean, politika eta erlijioaren arteko banaketa hutsaren hurrengoa zen. Gerra garaian berriz, prozesioetan eskua altzatu behar izaten zen.

**5. Eskola partikularrak etxean**

- **Erref:** AB-025/017
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:34:00. **Bukatu:** 00:35:35
- **Multimedia:** audioa online entzungai

**Gaia(k):**

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

**Laburpena:**

Gerraosteko debekuak zirela eta, ezin izan zuen irakasle jardun. Etxean ematen zituen eskola partikularrak. Ikasle bikiekin gertatutako pasadizoa kontatzen du

**6. Musika eta dantza Untzagan**

- **Erref:** AB-025/019
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:38:36. **Bukatu:** 00:39:50
- **Multimedia:** audioa online entzungai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

**Laburpena:**

<p>Neguan izan ezik, ostegun eta igandetan musika egoten zen plazan. Hamabostean behin, kalejira egoten zen Estazio kaletik Untzagara, eta gero han kontzertua eskaintzen zen. Agust&iacute;n &ldquo;Txokolo&rdquo; zen garai hartan musika bandako zuzendaria.</p>

**7. Zezenetarako zaletasun handia Eibarren**

- **Erref:** AB-025/021
- **Iraupena:** 0:02:33. **Hasi:** 00:40:25. **Bukatu:** 00:42:58
- **Multimedia:** audioa online entzungai

**Gaia(k):**

- Aisia » Jai-giroa » Zezenak

**Laburpena:**

Zezenetarako zaletasun handia egon da Eibarren. Maiatzean, autobusak antolatzen omen ziren Bilbora korridak ikusteko. Pedruxori buruzko aipamena. Jaietako karrozan, "Manolak" joan ohi ziren abaniko, mantila eta apain-orraziekin.

**8. Lan-baldintzak; jende gutxi joaten zen oporretara**

- **Erref:** AB-025/022

- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:42:58. **Bukatu:** 00:44:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

**Gaia(k):**

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

**Laburpena:**

Abuztuan ere lan egiten zen; Andra Mari egunean bakarrik izaten zuten jai. Oso jende gutxi joaten zen oporretan kanpora, eta joaten zirenak (dirudunak), Debara joaten ziren uda pasatzera. Iriondoren ostatua zen oso ezaguna.

## 9. San Juanetan arropa berria estreinatzeko ohitura

- **Erref:** AB-025/023
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:44:40. **Bukatu:** 00:46:05
- **Multimedia:** audioa online entzungai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

**Laburpena:**

Abarketa zuriak nola garbitzen zituzten azaltzen du. San Joanetan estreinatzen zen arropa berria, urte batean bai eta hurrengoan ez. Bakar batzuk berriz, urtero-urtero egiten zezaketen arropa berriren bat.

## 10. Eibarko maistrak

- **Erref:** AB-025/026
- **Iraupena:** 0:03:06. **Hasi:** 00:47:41. **Bukatu:** 00:50:47
- **Multimedia:** audioa online entzungai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

**Laburpena:**

Eskola eta irakasleen inguruko hainbat informazio ematen du. Irakasle ezagunak: Doña Polonia Etxeberría, Doña Paka, Doña Petra (bi hauek Untzagako eskolan ematen zituzten klaseak).

## 11. Ile-apaintzaile eta orrazkerak

- **Erref:** AB-025/030
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:54:25. **Bukatu:** 00:56:17
- **Multimedia:** audioa online entzungai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

**Laburpena:**

Emakumeen janzkera eta makillajea nolakoak ziren kontatzen du. Gizonezkoen ile-apaindegiak baino ez zeudenez, etxean moldatu behar izaten zuten emakumeek. Beranduago agertu ziren emakumeentzako ile-apaintzaileak eta haiekin modako orrazkerak. Adibidez: "Marcel" (ilean izurrak egitea). Orrazkera mantentzeko, koipe moduko bat botatzen zen. Aldaketa handia

egon da garbitasun aldetik: burua oso gutxitan garbitzen zen baina zorriak kentzeko orrazi estua pasa, egunero.

## 12. Ibarkurutzeko iturria

- **Erref:** AB-025/034
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 01:05:28. **Bukatu:** 01:06:47
- **Multimedia:** audioa online entzungai

### Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

### Laburpena:

Iturrira joan behar izaten zuten ur bila. Ibarkurutzeko iturria nolakoa izen (lehen zegoena, askoz politagoa). Txanda eskatzen zen eta, bitartean, "txingorrera" jolasten zuten. Pitxerrak kristalezkoak, lurrezkoak edo portzelanazkoak izaten ziren.

**Ahotsak.eus**-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.  
*2026-09-24*

**CC-by-sa | Ahotsak.eus**  
Badihardugu Euskara Elkartea  
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar  
943121775 - ahotsak@ahotsak.com